

Duitsland in 2026

Vooruitblik

[Achtergrond](#) - 13 januari 2026 - Auteurs: Lynn Stroo, Marja Verburg, Wiebke Pittlik

Veel is onzeker in 2026, maar een aantal gebeurtenissen in Duitsland ligt wel vast, waaronder vijf deelstaatverkiezingen. De AfD lijkt in twee Oost-Duitse deelstaten de grootste partij te gaan worden. Kanselier Friedrich Merz heeft sinds zijn aantreden in mei 2025 Duitsland weer zichtbaar gemaakt op het internationale toneel en hoopt dit jaar zijn belofte over een opleving van de Duitse economie waar te kunnen maken. Een vooruitblik.

Plannen kabinet-Merz

Nu de internationale orde op zijn kop staat en er een nieuw tijdperk aanbreekt, moeten Duitsland en Europa daarin een centrale rol spelen, zei Merz in zijn [regeringsverklaring](#) in de Bondsdag in december. In zijn [nieuwjaarstoespraak](#) had hij het over een *Epochenbruch* (einde van een tijdperk), met de dreiging door Rusland, de veranderde relatie met de VS en een terugkeer naar het protectionisme in de wereldeconomie. In de praktijk is het ook voor Duitsland lastig een centrale rol te spelen nu de VS geen betrouwbare partner meer zijn, [Groenland](#) dreigen in te nemen en [Venezuela](#) zijn binnengevallen.

Merz' kabinet beschikt als het gaat om defensie over een vrijwel onbeperkt budget: de Bondsdag stemde vorig jaar in met het loslaten van de in de grondwet vastgelegde [schuldenrem](#) voor uitgaven die defensie betreffen. Dat maakt Merz' speelruimte een stuk groter dan die van vorige Duitse kabinetten. Hoewel de dienstplicht nog steeds officieel is opgeschort, krijgen alle 18-jarigen vanaf begin dit jaar wel een [vragenlijst over de militaire dienst](#) toegestuurd. Die is bedoeld om een beeld te krijgen van het potentieel aan geschikte militairen en om meer vrijwilligers voor het Duitse leger te werven. Als dat niet lukt, kan de dienstplicht alsnog worden ingevoerd, maar daar moet dan eerst het parlement mee instemmen.

Merz heeft als [hoogste prioriteit](#) dat de economie zich herstelt. Dat schreef hij begin dit jaar in een brief aan de Bondsdagleden van zijn partij CDU/CSU en van coalitiepartner SPD. Bij zijn aantreden had Merz beloofd dat de Duitsers al in de zomer van 2025 verbeteringen in de economie zouden merken. Toen dat [niet](#)

[lukte](#), kondigde hij een [herfst van hervormingen](#) aan, maar ook die zijn nog niet echt van de grond gekomen. De grote verschillen tussen coalitiepartners CDU/CSU en SPD op gebied van economisch en sociaal beleid werken belemmerend. Nu schrijft Merz dat in 2026 de juiste beslissingen moeten worden genomen om het vestigingsklimaat ingrijpend te verbeteren. Arbeidskosten, energiekosten, administratieve lasten en belastingen zijn nog steeds te hoog, aldus de christendemocratische kanselier.

Deelstaatverkiezingen

Dit jaar vinden in vijf deelstaten verkiezingen plaats. De Alternative für Deutschland (AfD) staat in de peilingen bij al die verkiezingen op winst, in de Oost-Duitse deelstaten Saksen-Anhalt en Mecklenburg-Voorpommeren lijkt ze zelfs veruit de grootste partij te worden.

Als eerste gaan de inwoners van Baden-Württemberg naar de stembus, op 8 maart. Daar regeren nu de Groenen en de CDU. In de [peilingen](#) staat de AfD op 21 procent, ruim 10 procent meer dan in 2021. Daarmee kan ze de tweede partij achter de CDU (29 procent) worden. De Groenen staan in de peilingen op 20 procent.

Op 22 maart zijn er deelstaatverkiezingen in Rijnland-Palts. Daar staat de [AfD op 19 procent](#), ook ruim 10 procent meer dan bij de vorige verkiezingen. Daarmee zou ze dan de derde partij zijn, achter de CDU en de SPD.

In september vinden er deelstaatverkiezingen in Saksen-Anhalt, Mecklenburg-Voorpommeren en Berlijn plaats. In Saksen-Anhalt (6 september) staat de AfD in de [peilingen](#) op 40 procent, ver voor de CDU (26 procent) en Die Linke (11 procent). Ze zou daar zelfs de absolute meerderheid kunnen bereiken, aldus [Der Spiegel](#). In Mecklenburg-Voorpommeren (20 september) staat de [AfD op 38 procent](#), ver voor de SPD (19 procent) en de CDU (13 procent). Ook daar wordt de vorming van een meerderheidsregering zonder de extreemrechtse partij dan heel lastig. In Berlijn (20 september) staat ze samen met de Groenen met 16 procent op een [gedeelde derde plaats](#), achter de CDU (22 procent) en Die Linke (19 procent). Dat zou het in de Duitse hoofdstad voor CDU-burgemeester Kai Wegner moeilijk maken verder te regeren, omdat zijn partij ook samenwerking met Die Linke uitsluit.

Nederland-Duitsland:

De diplomatieke betrekkingen tussen Nederland en Duitsland bestaan 75 jaar. In 1951, zes jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, herstelden beide landen hun diplomatieke relaties en werden er weer ambassadeurs uitgewisseld tussen

Nederland en de bondsrepubliek.

De Duitse president Frank-Walter Steinmeier komt van 9 tot en met 11 juni op [staatsbezoek naar Nederland](#). Steinmeier was al vaker in Nederland (zoals in [2016](#), in [2018](#) en in [2024](#)), maar niet eerder op staatsbezoek. Officiële staatsbezoeken van de Duitse bondspresident vinden niet vaak plaats. Het laatste was in 2007, toen [Horst Köhler](#) in Nederland was, en daarvoor in 1985, toen [Richard von Weizsäcker](#) ons land bezocht. Andersom waren de staatsbezoeken recenter: Willem-Alexander en Máxima waren in [2021](#) in Berlijn en in [2011](#) waren zij ook aanwezig bij het staatsbezoek van toen nog koningin Beatrix. *(Deze alinea is op 10-2-2026 geactualiseerd met de datum van het staatsbezoek)*

Cultuur:

De populaire Duitse tv-serie 'Babylon Berlin' krijgt dit jaar zijn [vijfde en laatste seizoen](#). Waarschijnlijk wordt dat deze zomer uitgezonden. Het eerste deel van '[Babylon Berlin](#)' speelde in het roerige Berlijn van eind jaren 20, inmiddels is de serie in 1933 beland, het jaar waarin de nationaalsocialisten in Duitsland de macht overnamen. De hoofdrollen van detectives Gereon Rath en Charlotte Ritter worden net als in de voorgaande seizoenen gespeeld door Volker Bruch en Liv Lisa Fries. 'Babylon Berlin' is de duurste Duitse serie ooit gemaakt.

Maar liefst drie grote tentoonstellingen zijn er dit jaar met werk van de Duitse kunstenares [Paula Modersohn-Becker](#). Ze is 150 jaar geleden geboren - in 1876 - en stierf zeer jong, op 31-jarige leeftijd. Waardering voor haar werk kwam pas na haar dood en inmiddels geldt ze als een van de eerste en een van de belangrijkste Duitse expressionisten. In [Bremen](#), in het naar haar vernoemde museum, staat haar vroege werk centraal. In het [Albertinum](#) in Dresden wordt haar werk getoond in een dubbeltentoonstelling met Edvard Munch en in kunstenaarsdorp [Worpswede](#) ligt de nadruk op haar toegepaste kunst en wordt haar werk samen met werk van de hedendaagse kunstenares Inès Longevial getoond.

Het Noord-Duitse rockfestival [Hurricane](#) (19-21 juni) bestaat 30 jaar. Yungblud, Twenty One Pilots, Wolf Alice en vele andere acts maken hun opwachting. Het hoort met Rock am Ring en metalfestival Wacken tot de belangrijkste rockfestivals van Duitsland.

Jubileea:

Feest bij het Goethe Instituut: op 9 augustus bestaat het 75 jaar. Aanvankelijk werd het [Goethe Instituut](#) in 1951 in München opgericht voor bijscholing aan buitenlandse docenten Duits in Duitsland, maar al snel werden er ook instituten in het buitenland opgericht, zoals in Amsterdam. Inmiddels zijn er 150 instituten in 99 landen. Bij het Goethe Instituut kunnen mensen terecht om Duits te leren en om Duitsland beter te leren kennen.

Op 28 september 1951, 75 jaar geleden, werd het hoogste Duitse rechtsorgaan opgericht: het [Bundesverfassungsgericht](#). Bij dit Constitutionele Hof kan iedereen - partijen, groeperingen en Duitse staatsburgers - een klacht indienen over wetten en regelgeving. Het Hof toetst de wetten - ook die van de EU - aan de Duitse grondwet en tikt daarbij geregeld de overheid op de vingers. Tijdens dit [jubileumjaar](#) bezoekt elk van de zestien rechters van het Bundesverfassungsgericht één van de zestien Duitse deelstaten met een verjaardagstaart. Daar gaan ze onder meer naar scholen om aan leerlingen uit te leggen hoe het Constitutionele Hof werkt. Op 28 september zal het 75-jarige bestaan groots gevierd worden met een ceremonie in Karlsruhe, de thuisplaats van het Hof.

80 jaar geleden, op 30 september en 1 oktober 1946, werden twaalf nazi-kopstukken ter dood veroordeeld in het [Proces van Neurenberg](#), onder hen de hoge nazi's Joachim von Ribbentrop, Alfred Jodl en Arthur Seyss-Inquart. Zij werden opgehangen vanwege hun oorlogsmisdaden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Sleutelfiguur in het proces was nazi-leider Hermann Göring, die vlak voor zijn executie zelfmoord pleegde in zijn cel. Het proces was uniek, omdat het een internationaal tribunaal was, geleid door de VS, het VK, Frankrijk en de Sovjet-Unie. Het [proces](#) begon in november 1945 en duurde uiteindelijk iets minder dan een jaar. Het legde de fundering voor het huidige internationaal recht. Eind 2025 verscheen de Amerikaanse [dramafilm 'Nuremberg'](#) in de bioscoop, gebaseerd op het boek 'The Nazi and the Psychiatrist' van Jack El-Hai uit 2013.

Op 13 oktober viert een beroemd Duits mannetje zijn verjaardag: het [Ampelmännchen](#), het iconische stoplichtfiguurtje. Hij wordt 65 jaar oud. Om het hoge aantal verkeersongevallen in de DDR terug te dringen, bedacht verkeerspsycholoog Karl Peglau dit mannetje begin jaren zestig, een sympathieke en benaderbare figuur die voetgangers wel wilden volgen. Peglau presenteerde zijn idee in 1961, maar het [duurde tot 1969](#) tot de eerste verkeerslichtmannetjes te zien waren in Berlijn. Het *Ampelmännchen* groeide uit tot een belangrijk symbool van de hoofdstad en ook in de rest van Duitsland zijn inmiddels allemaal ludieke variaties op het klassieke figuurtje te vinden.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/66100/duitsland-in-2026>